

Otázka: Evropa

Předmět: Zeměpis

Přidal(a): Majda

- S Así tvoří jednotný kontinent Eurasie (největší souvislá pevnina na světě)
- Druhý nejmenší světadíl
- Největší horizontální členitost
- 46 nezávislých států

Hranice

- Východní – Bajdarecký záliv Karského moře, východní úpatí pohoří Ural, po řece Embře po severním pobřeží Kaspického moře, k ústí řeky Kummy
- Jihovýchodní – Kumskomanyčská sníženina, Azovské moře, Kerčský průliv, Černé moře, úžina Bospor, Marmanské moře, úžina Dardanely, Egejské moře
- Patří sem: Kréta, Sicílie, Sardinie, Korsika, Azory, Britské ostrovy, Faerské ostrovy, Island, Jan Mayen, Špicberky, Země Františka Josefa, Nová Země

Reliéf

- Nejsevernější bod – mys Nordkinn
- Nejjižnější bod – mys Marroquí
- Nejvýchodnější bod – Východní úpatí polárního Uralu
- Nejzápadnější bod – mys Roca
- Největší poloostrovy: Kola, Skandinávský, Jutský, Pyrenejský, Apeninský, Pelopones, Krym

- Nejstarší části: Východoevropská rovina, Baltský štít
- Nejstarší pásemné pohoří – vysočiny táhnoucí se z Irska, Skotsko, Skandinávie, Špicberky (vzniklo kaledonským vrásněním)
- Hercynské vrásnění – horstva západní a střední Evropy
- Alpínské vrásnění – Alpy, Pyreneje, Apeniny, Karpaty
- Sopečná činnost – styk africké a euroasijské lit, desky
- Čtvrtohory – vznik horského zalidnění
- Nížiny (57%) – východoevropské – severoněmecké nížiny
- Nejnižší průměrná nadmořská výška
- Nejnižší položené místo – Kaspické moře
- Nejvýše položené místo – Mont. Blanc

Vodstvo

- Vyvinutá říční síť
- 80% odvodňováno do Atlantského a Severního ledového oceánu
- 20% bezodtoká zóna Kaspického moře
- Nejdelší řeka Evropy – Volha
- Východní řeky – nejvíce vody na jaře, léto, nejméně podzim, zima
- Středoevropské řeky – největší odtok na počátku jara, nejmenší na podzim
- Západoevropské řeky – největší průtoky v zimě, nejmenší v létě, dostatek vody po celý rok
- Jihoevropské řeky – zásobárny deštivé vody, nejvyšší stavy v zimě, v létě, některé vysychají
- Dunaj – druhá nejdelší řeka Evropy
- Velké evropské řeky – splavné, rozvodí v nevelkých nadmořských výškách
- Nejvýznamnější evropská vodní cesta: propojení Mohanu a Dunají (Hamburk, Rotterdam, Londýn)
- Energetické využití
- Jezera – ledovcového původu, nejvíce jich vzniklo v severní a střední Evropě, po ústupu pevninského ledovce
- Největší jezero – Ladožské (tektonického původu)

Podnebí

- 4 podnební pásy – největší část (mírný), sever(subarktický), arktický, subtropický
- Oblast Středozemního moře – horká suchá léta, zimy deštivé, mírné, ochlazující vliv moře
- Oblast Střední Evropy – přechodný typ podnebí, vliv kontinentální i oceánský
- Alpská oblast – významný klimatický předěl středomořským a přechodným podnebím, spádové větry (fény)
- Oblast západní a severozápadní Evropy – přímořské mírné podnebí s častými srážkami, výrazný oteplovací účinek Severoatlantského proudu
- Oblast východní Evropy – kontinentální podnebí, studené zimy, horká krátká léta
- Oblast severní Evropy – subarktické, arktické podnebí, dlouhé zimy
- Astrachan – nejsušší místo v Evropě

Obyvatelstvo

- 718 mil. populace
- Nej hustěji zalidněný světadíl (Monako, Vatikán, Nizozemsko, Belgie)
- Intenzivní urbanizační proces
 - Nejmenší podíl městského obyvatelstva – , Island, Albánie
- Největší aglomerace – pařížská, londýnská
- Megalopole – anglická, rýnsko-porúrská
- Nejlidnatější stát – Rusko, Německo, UK, Francie (nejméně Vatikán)
- Nejpočetnější skupinou – slované (rusové, ukrajinci...), germánská (němci, rakušani), románská (francouzi, valoni, španělé)
- Ugrofinové – maďaři, finové, estonci – Baltská jaz.skup. – Litevci, Lotyšši – keltská skupina – Irové, Bretonci – hamitskosemitské národy – židé, arabové
- Křesťanství – římskokatolická církev, protestanti, pravoslavná církev

Hospodářství

- Vzájemná závislost zemí, hospodářské propojení
- Evropská unie

Zemědělství

- Vysoká úroveň, intenzivní, vyspělá agrotechnika, vysoký stupeň mechanizace, chemizace
- Převažuje živočišná výroba
- Významné postavení ve v produkci: masa, mléka, pšenice, žito, brambor, ovoce, vína
- 5 typů zemědělství
 - Středomořské - subtropické ovoce, olivy, tabák, vinná réva, zelenina, ovce, skot (Itálie, Španělsko)
 - Intenzivní obilnářství - pšenice, ječmen, kukuřice (Pařížská pánev, Akvitánská nížina)
 - Intenzivní smíšené zemědělství - obilnářství, zahradnictví, prasata, pastevectví skotu (Dánsko, Nizozemsko)
 - Živočišná výroba zaměřená na mléčné výrobky - mléko, máslo, sýr (pobřeží Severního moře, Alpské země)
 - Východoevropské extenzivní zemědělství - pěstování plodin a chov dobytka v řídce osídlených oblastech (Rusko, Ukrajina, Bělorusko)
- Celosvětově významný rybolov (Rusko, Norsko, Dánsko, Island)
- Těžba a zpracovávání dřeva (Rusko, Švédsko, Finsko)

Průmysl

- Stězejní - těžební, hutnický
- Bohatství černého a hnědého uhlí (Německo, Polsko, Ukrajina)
- Ropa - Rusko, šelf Severního moře (Norsko, UK)
- Zemní plyn - Nizozemsko
- Železné rudy - Švédsko, evropská část Ruska
- Uranové doly - ČR, Francie
- Draselné soli - Francie, Německo
- Elektroenergetika - 1. Na světě ve výrobě energie (tepelné, jaderné, vodní elektrárny)
- Strojírenský (automobily) a chemický (petrochemie, zpracovávání ropy (Antverpy, Rotterdam, Německo, Belgie)